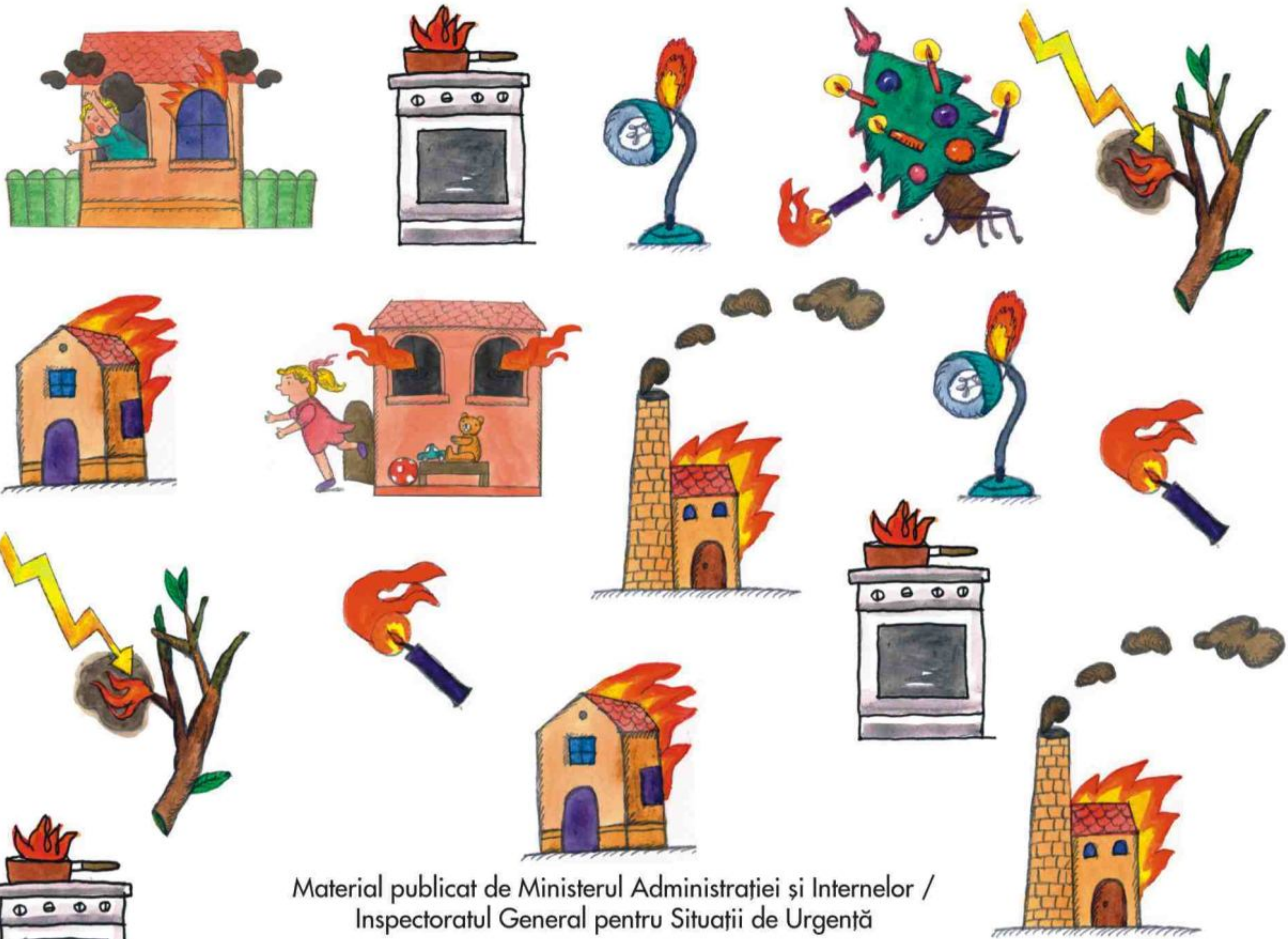

Supraviețuitorii

la INCENDII

Material publicat de Ministerul Administrației și Internelor /
 Inspectoratul General pentru Situații de Urgență

Toate drepturile rezervate

Nici o parte din acest material nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nici o formă și cu nici un scop, pe nici un fel de suport, fie el electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau stocare a datelor, fără permisiunea scrisă a editorului și a autorilor.

Copyright © 2006, Ministerul Administrației și Internelor, prin Inspectoratul
 General pentru Situații de Urgență
 Str. Banu Dumitrache, nr. 46, București, sector 2
 e-mail: igsu@mai.gov.ro

Text © Victoria Pătrașcu, 2006
 Ilustrații © Stela Lie, 2006

ISBN

Tiparul executat de

Supraviețuitorii

1a INCENDII

**FOCUL,
PRIETEN SAU DUȘMAN?** 2

**DE CE ESTE
FOCUL PERICULOS?** 3

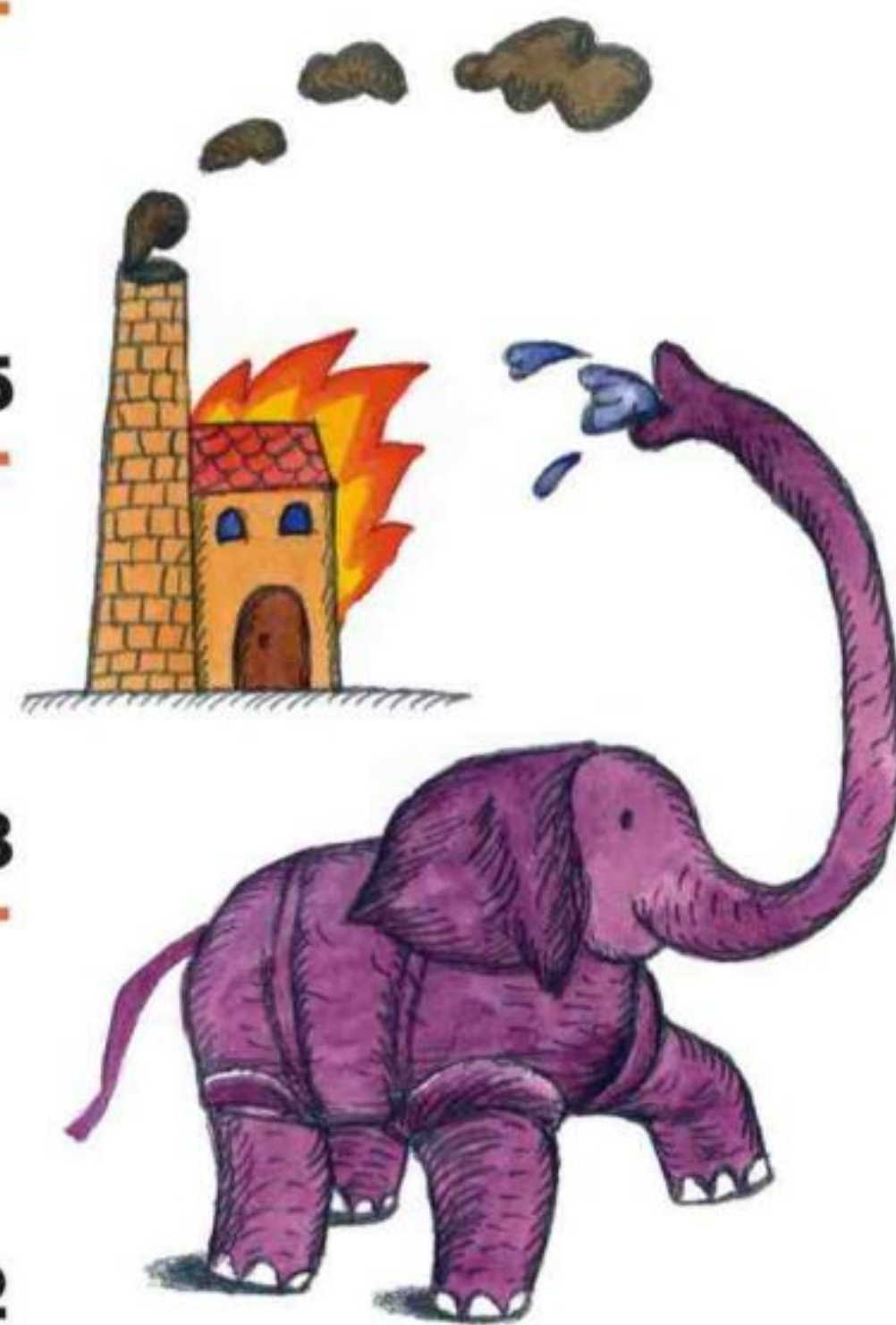
**PREVENIREA
INCENDIILOR** 5

**POVESTE
INCENDIUL DIN SAVANĂ** 8

**TEME
DE DISCUȚIE** 12

INCENDIILE

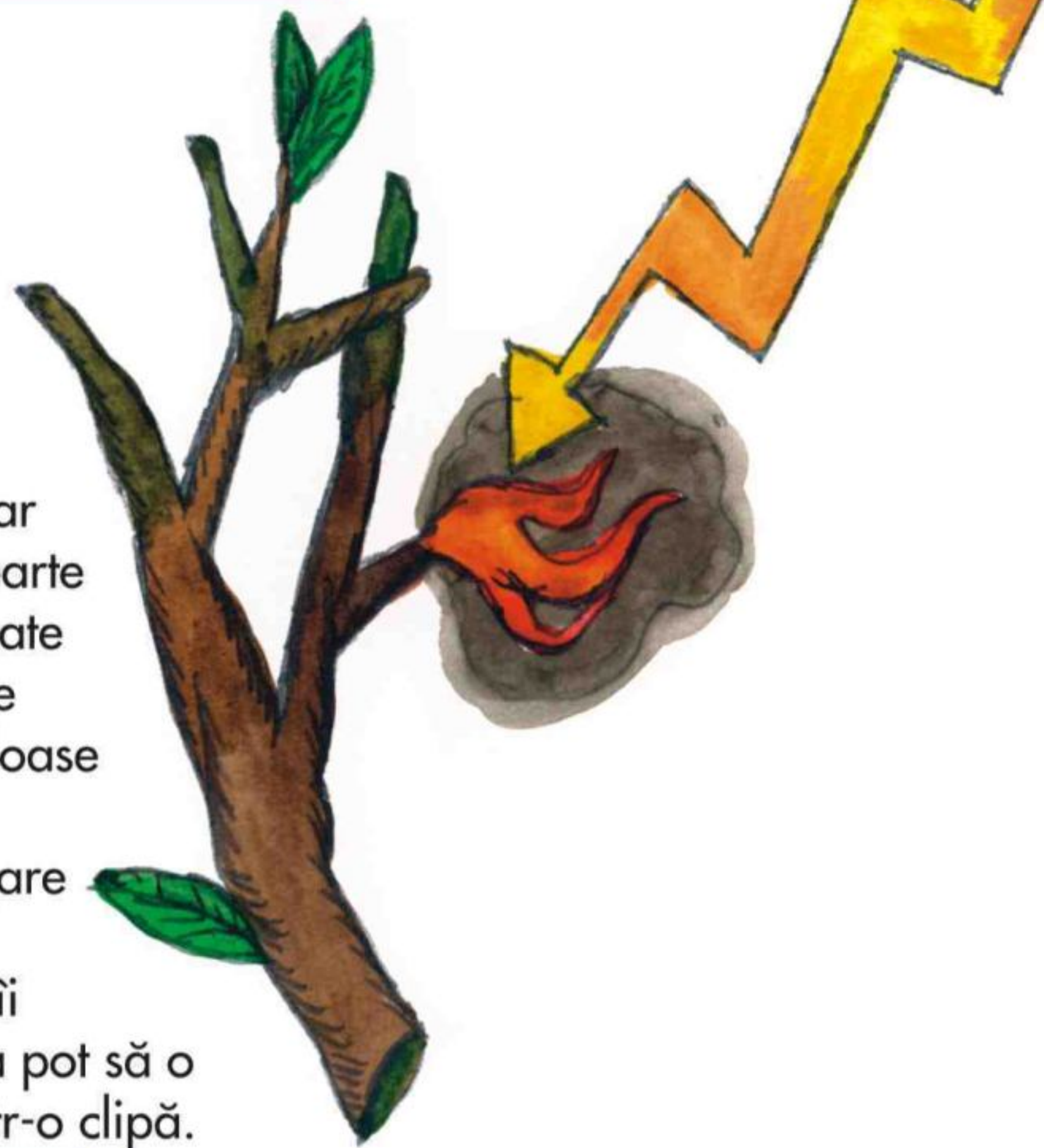
Focul, prieten sau dușman?

Oamenii au descoperit focul cu milioane de ani în urmă. Un fulger căzut pe pământ a aprins o creangă.

Omul preistoric a descoperit lumina, căldura și puterea focului.

A învățat să gătească, să-și construiască arme

și unelte cu ajutorul lui. Dar a mai aflat, foarte repede, că poate muri nimicite de flăcările nemiloase ale acestuia. Că din nebagare de seamă, flăcările care îi încălzesc casa pot să o și distrugă, într-o clipă.

Ce este un incendiu?

Focul degajă în același timp căldură, lumină și flăcări prin arderea unor materiale ca: lemn, hârtie, plastic, materiale textile.

Incendiul este un foc scăpat de sub control, adică pe care oamenii nu-l mai stăpânesc și care se răspândește repede.

Incendiul distruge clădiri, arde păduri și bunuri, omoară oameni și animale.

De ce arde focul?

Focul are nevoie de trei lucruri: **un combustibil** (un material care poate să ardă), **căldură** și **oxigen**. Acestea trei formează așa-numitul „triunghi al focului”.

Dacă un singur lucru lipsește, focul nu se poate produce.

Acest lucru este bine de știut pentru că te poate ajuta să te aperi în caz de incendiu.

De ce este focul periculos?

Focul scoate fum. Fumul este opac, adică nu se vede prin el. Acesta îi poate face să se rătăcească pe cei care caută o ieșire și îngreunează acțiunile de salvare ale pompierilor.

Focul degajă gaze otrăvitoare.

Respirarea fumului de către oameni este foarte periculoasă și este principala cauză a morții în incendii. Prin arderea materialelor combustibile se produc gaze, cum ar fi monoxidul de carbon și bioxidul de carbon.

Aceste gaze sunt foarte periculoase și pot cauza moartea. Majoritatea deceselor ca urmare a incendiilor sunt cauzate de asfixierea cu gaze de incendiu și nu de arsuri.

Focul face totul scrum.

Temperatura focului este foarte mare. De exemplu, temperatura aerului într-o casă care arde poate ajunge la 650 de grade Celsius, iar în casa scărilor poate atinge și 1200 de grade Celsius. Gândește-te că apa care fierbe are 100 de grade Celsius și nu poți ține mâna în ea. Focul face scrum tot ce-i stă în cale.

Focul se răspândește repede.

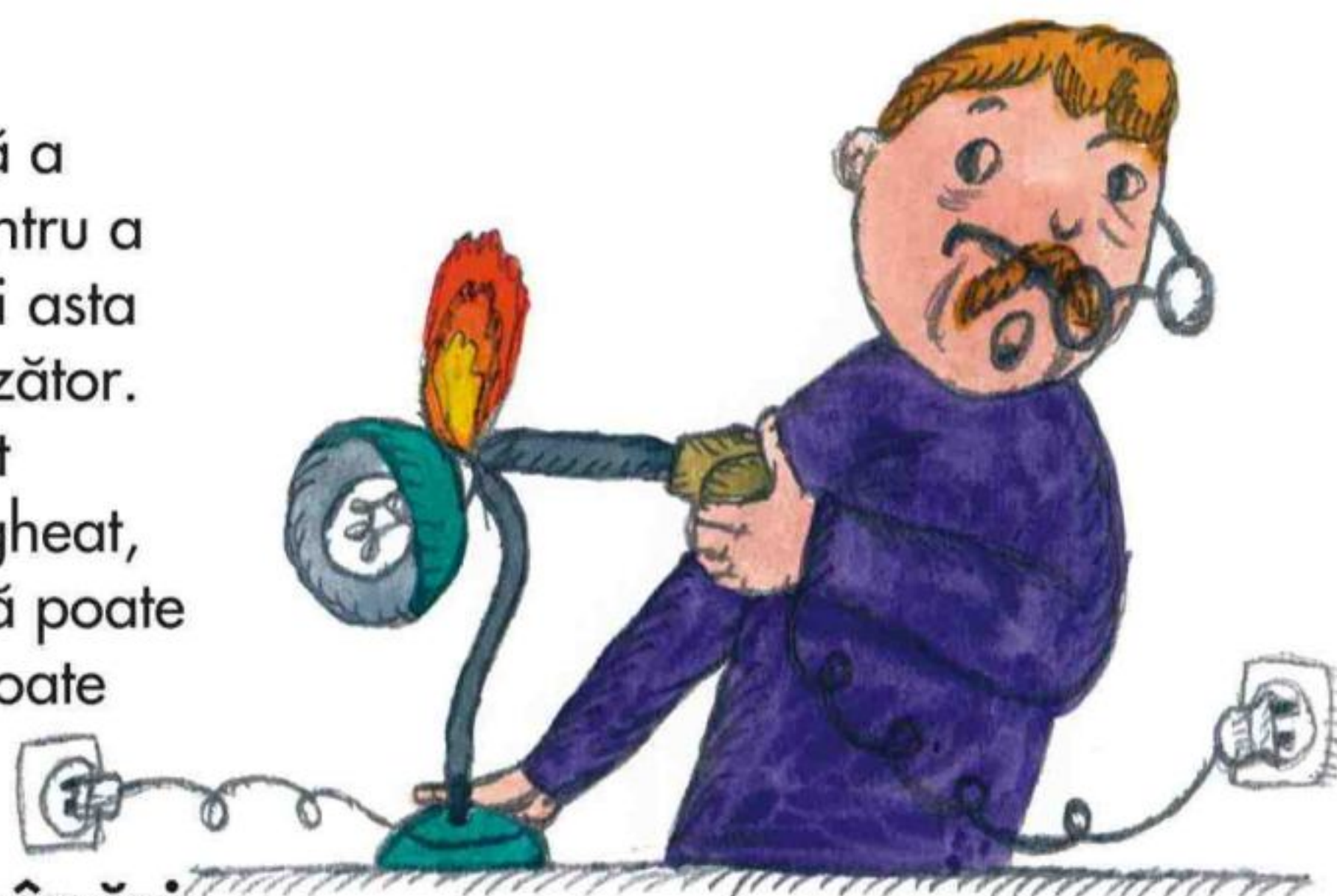
Focul se răspândește foarte repede. Atâta vreme cât are aer și materiale de ars, el crește, crește și se întinde.

Specialiștii spun că pentru a stinge un foc în primul minut ai nevoie de o cană de apă, după două minute de o găleată, după trei minute de o cisternă.

Prevenirea incendiilor

A preveni incendiile înseamnă a face tot ce îți stă în putință pentru a micșora riscul izbucnirii lor. Și asta înseamnă să fii atent și prevăzător. Să te gândești că orice aparat electric defect, foc nesupravegheat, lumânare sau candelă aprinsă poate fi cauza unui incendiu ce îți poate mistui casa.

Atenție la chibrituri, lumânări și brichete! Dacă găsești brichete sau chibrituri rătăcite prin casă este bine să le dai cât mai repede unui adult. Atunci când au loc evenimente festive, cum ar fi aniversări, Crăciun, Paște, sau înmormântări și comemorări la care se folosesc lumânări, nu trebuie să te apropii foarte tare de ele pentru a nu le dărâma din greșeală. Copiii nu trebuie niciodată lăsați să aprindă singuri lumânări. Dacă părinții pleacă din cameră și te lasă cu lumânările aprinse în pomul de Crăciun, atrage-le atenția să le stingă înainte de a pleca.

Spune-le părinților să verifice periodic aparatele electrice din casă.

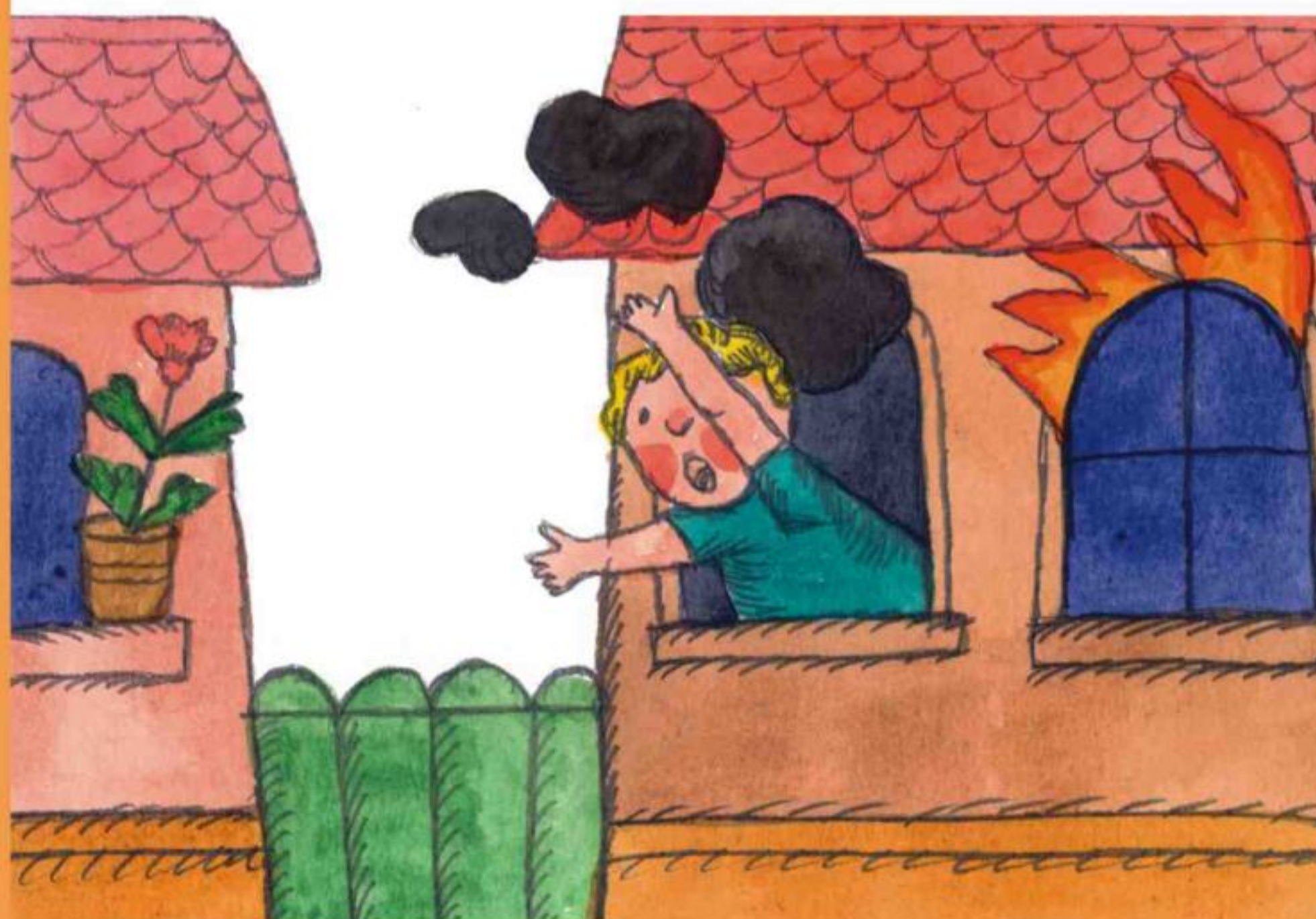
De foarte multe ori un aparat electric care nu funcționează bine poate fi cauza unui incendiu. Mai bine îl arunci dacă nu poate fi reparat. Electricienii sunt cei care știu să repare astfel de aparate. Unii părinți cred și ei că pot face munca unui electrician și se apucă să lipească fire electrice sau să inventeze diverse aparate. Spune-le că n-ai vrea să-i vezi rănindu-se reparând veioza și nici n-ai vrea să stai să te gândești mereu dacă nu cumva firele vor lua foc, noaptea.

Ține închisă ușa de la camera ta. Pe timpul nopții ține-ți ușa camerei în care dormi închisă. Căldura și fumul unui eventual incendiu nu vor mai ajunge la tine.

Ce faci dacă izbucnește un incendiu?

Singur acasă

Dacă ești singur acasă și s-a produs un incendiu nu intra în panică: ieși din locuință, anunță un vecin despre incendiu și roagă-l să sune la pompieri. În nici un caz nu te întoarce în locuință să-ți salvezi jucăriile preferate: viața ta este mai importantă, iar părinții îți vor cumpăra altele.

Dacă părinții te-au încuiat în casă și nu poți ieși din locuință, închide ușa camerei în care se află incendiul, așează-te în dreptul ferestrei deschise dintr-o altă cameră și strigă cât poți de tare după ajutor. Ai grijă să nu cazi. În nici un caz nu încerca să te ascunzi în dulap sau sub pat.

Dacă, din întâmplare, ți se aprind hainele, nu te agita, nu da din mâini.

Focul are nevoie de oxigen ca să ardă și orice curent de aer (chiar și cel pe care îl faci dând din mâini sau agitându-te) îl aprinde și mai tare.

Culcă-te la pământ și rotește-te stânga-dreapta până când stingi focul. Acoperă-ți fața cu o batistă umedă și mergi în patru labe ca să nu înghiți fum.

Din nefericire, mulți copii nu s-au putut salva din incendii pentru că au fost încuiați în casă și nu au știut să deschidă geamurile și să strige după ajutor.

Focul din bucătărie

Dacă mâncarea ia foc într-o cratiță, trebuie să încerci să o acoperi cu un capac. Neavând oxigen, focul se va stinge. În nici un caz nu încerca să arunci apă pe o cratiță în flăcări. Incendiul se poate răspândi mai ales dacă în cratiță se află ulei. Dacă n-ai reușit să stingi focul, nu mai sta, ieși din casă și apelează numărul de urgență **112**.

Poveste

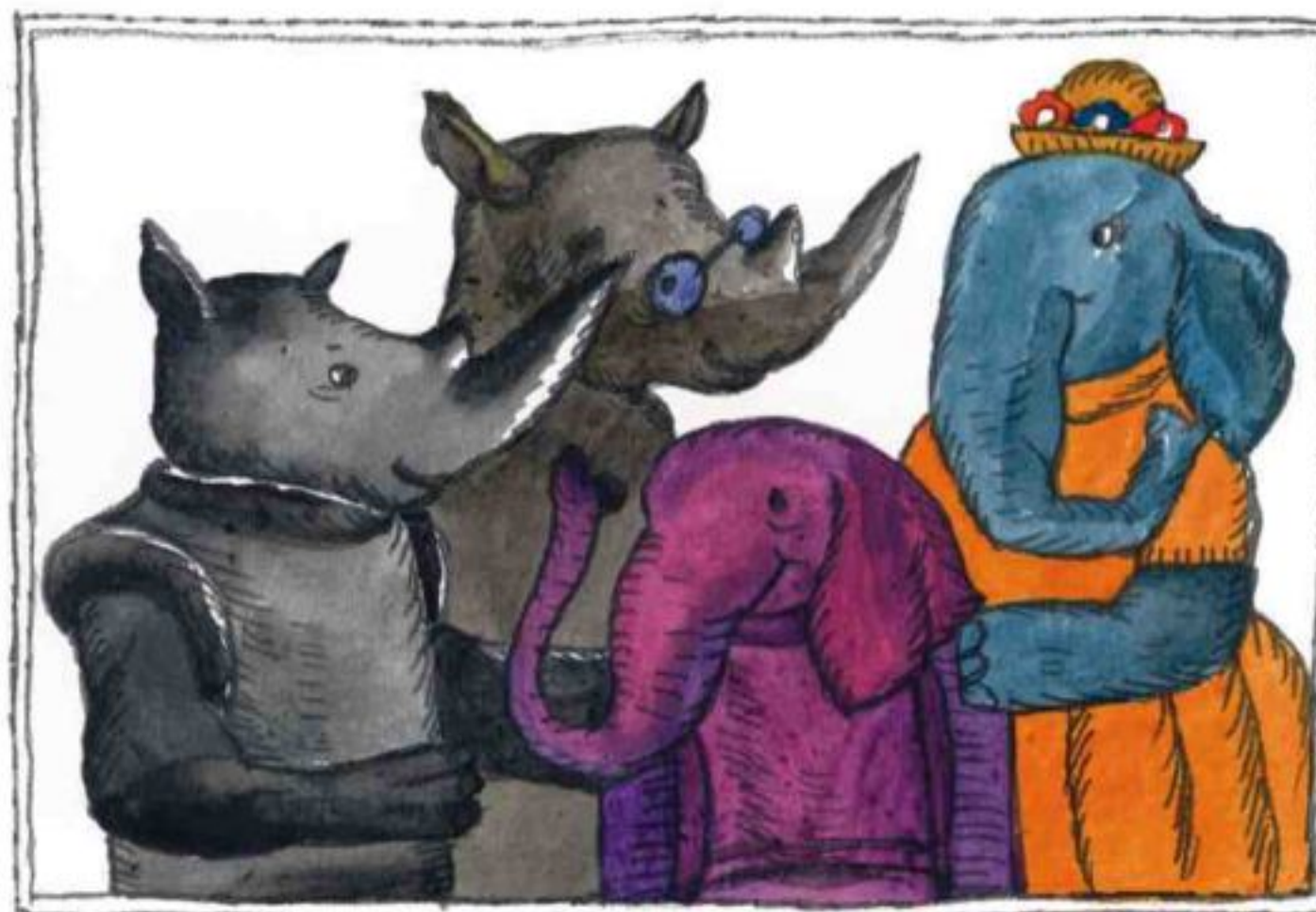
INCENDIUL DIN SAVANĂ

Îl cunoașteți pe Pompei? Pompei este un trompocer. Trompocer? Ce-i asta, vă veți întreba desigur? Ei bine, un trompocer este un trompocer. Iar Pompei este singurul trompocer de pe pământ. Trăiește în savană cu tatăl lui, rinocerul Armand, și cu mama lui, elefanta Lili. Părinții lui s-au iubit foarte tare în tinerețe, după ce Armand a salvat-o pe Lili de niște leoaice furioase. Atunci Lili, recunoscătoare, s-a căsătorit cu el. Peste aproape doi ani s-a născut Pompei. Un trompocer. Așa l-a numit bunicul Matu Salem.

Cât a fost mic n-au fost probleme. Toată lumea elefantească și rinocerească l-a acceptat pe Pompei, mai ales că îi stimau și îi iubeau pe Lili și pe Armand. Dar când să meargă la școală a fost mai greu. Cum să accepte ceilalți copii de animale felul în care arăta Pompei?

Cum arăta Pompei?

Păi ca un elefant pitic, cu corpul acoperit de o platoșă de rinocer, cu o trompă lungă-lungă, cea mai lungă trompă pe care ați văzut-o vreodată, și niște urechi mari-mari, cât două

pături. Și mai era și culoarea aceea neobișnuită. Pentru că trebuie să vă spun că Pompei era mov. Mov cardinal, cum este liliacul atunci când înflorește. Greu să trăiești cu asemenea înfățișare în savană. Iar la școala din savană aproape că nu poți supraviețui. Școala este construită în scorbura unui arbore de sequoia. E cel mai mare arbore pe care l-ați văzut. Animalele pe patru picioare au clasa la parter, animalele de pradă vin aici doar când dau lucrări de control. În rest, fac practică pe câmpii. Animalele mai mici și cățărătoare, ca maimuțele, sunt la etajul unu. Iar sus de tot este clasa păsărilor. La parter, doamnă învățătoare este hipopotămița Bela. Este învățătoarea lui Pompei. Oricât încearcă ea să-i facă trompocerului viața mai ușoară, nu prea reușește. Puii

de marmotă, de rinocer, de elefant și de hipopotam își bat încontinuu joc de Pompei.

-Potoloți-vă! Liniște, vă rog! Lăsați-l pe Pompei în pace!

-Ciudatule!

Movuliule! strigă marmota Izabela și

cocoloși o frunză de palmier pe care i-o aruncă în cap.

Lui Pompei îi dădură lacrimile. În fiecare zi copiii îi aruncă tot felul de cocoloașe de frunze în cap, îl scuiță sau îl îmbrâncesc, spunându-i cuvinte batjocoritoare. Ar fi vrut să fie prietenul lor, să se joace cu ei în curtea școlii, să-i invite la el acasă și să asculte cu

ei poveștile bunicului Matu Salem. Și câte avea de povestit bunicul... despre stele, despre anotimpuri, despre animale și vânătoare, despre Marele

incendiu din savană, când bunicul salvase atâtea vieți nevinovate!

Dar nici un pui de animal nu voia să fie prietenul lui. Noroc că tata Armand îi dăruise un muscofon ca să nu moară de plictiseală. Muscofonul era făcut din două muște mari, foarte muzicale, legate printr-un fir de păianjen, pe care și le băga în urechi și care îi cântau. Noroc cu ele și cu bunicul, căci altfel și-ar fi luat câmpii de mult.

-Atenție la mine! le ceru din nou doamna Bela. Am să fac un anunț important. Mâine o să vă dau lucrare din Marele incendiu al savanei. Sper că ați învățat bine.

-Ei aș! Cui îi trebuie istoria aia plicticoasă! La ce să ne folosească? spuse zeflemitor Izabela.

-E o poveste foarte frumoasă din care poți afla cum să scapi dintr-un foc mare. Ți poate ajuta în viață, șopti Pompei.

-Ciudatule, nu te-a întrebat nimeni! se răsti marmota.

-Are dreptate Pompei, spuse

învățătoarea.

Izabela, ceea ce s-a întâmplat demult se poate repeta. Trebuie să știi să te aperi de foc. Și, după cum ai aflat, sper, sau poate că nu, bunicul lui Pompei, domnul Matu Salem a salvat atunci pădurea.

-O fi salvat-o,

doamna învățătoare, dar are un nepot care nu se poate salva pe el.

-Hă, hă, hăhă... izbucniră râsetele batjocoritoare ale elevilor. Pompei își acoperi ochii cu urechile uriașe și se retrase sub bancă. Izabela își înălță triumfătoare botul și ridică lăbuțele în sus a triumf.

-Izabelaaa, ești pedepsită. Pentru mâine ai de făcut o lucrare despre Marele incendiu și în plus trei pagini pe care vei scrie „am greșit, am greșit, am greșit”. Ai înțeles?

-Da, doamnă. E numai vina ta, spuse ea printre dințișori, arătându-i pumnul lui Pompei.

INCENDIUL DIN SAVANĂ

-Izabelaaaa, potolește-te căci altfel îți chem părinții la școală! Ei, acum copii, zise hipopotămița, să vă predau lecția „despre frunze bune de mâncat și hrana ecologică”. După cum știți...

Pompi nu o mai asculta. Era cel mai bun elev din clasă, dar acum era înfricoșat de amenințarea Izabelei. De ce era așa de rea? Se uită pe geam și văzu nori plumburii pe cer. Venise anotimpul ploios, dar până în acea zi doar plouase molcom, liniștit. Acum însă se apropia furtuna.

-Bum! Buhuhum, se auzi și fulgere mari, luminoase brăzdară tot cerul. Animăluțele se strânseră speriate unele în altele.

-Nu vă speriați! A fost doar un fulger, încercă Bela să-i liniștească. Dar ochii ei erau cam înspăimântați.

Un alt fulger, de data asta mult mai aproape, străbătu din nou cerul. Sunetul tunetului îi asurzi. Maimuțele făceau o gălăgie înfiorătoare la etaj, iar păsările se agitau nebunește printre frunze.

-Stați liniștiți, nu vă speriați, mai apucă să spună doamna Bela când un alt

fulger străbătu cerul și atinse chiar sequoia în care se afla școala. Copacul uscat și bătrân se aprinse. Păsările zburară îndrumate de domnul papagal. Maimuțele nu mai ascultau de nimeni și se buluceau spre ieșire, cățărându-se una în spatele celeilalte. Doamna Bela abia îi mai ținea pe micii elevi pe loc. Îi așeză în șir indian și pe genunchi, aplecați, începură să iasă pe rând din scorbura. Dacă n-ar fi fost maimuțele astea nebune, puii de animale ar fi ieșit mai repede. Dar, nu, ele, ca nebunele, se agitau în trunchiul copacului dându-se de pereți. Până când uneia îi luă coada foc.

-Au, au, au, ajutor!!! sărea maimuța, făcând ca focul din coadă să se întetească.

-Stai locului! strigă Pompi și puse un picior pe ea. Îi acoperi coada cu o ureche și focul se stinse pe dată. Ieșiră apoi unul câte unul afară. Părinții erau toți în curte, îngrijorați. Păsările duseseră vestea în toată savana. Acum aproape tot arborele școlii ardea.

-Sunteți toți? întrebă hipopotămița Bela.
-Cred că da, zise Pompi. Se uită apoi la colegii lui. Nu, nu erau toți.

-Izabela, doamnă, Izabela lipsește.

INCENDIUL DIN SAVANĂ

-Dumnezeule, și intrarea s-a prăbușit pe jumătate!

-Nimeni nu mai poate intra, spuse Matu Salem apropiindu-se de nepotul său.

-Mi-a spus că se întoarce după ghiozdan, se smiorcăi o marmotă cu fundă galbenă. A zis că nu durează decât două minute. Ăăăăă... și mititica începu să plângă.

-Mă duc eu, spuse Pompei. Și fără să mai aștepte se aruncă dincolo de perdeaua de fum. Își ținu răsuflarea, își răsuci trompa ca să nu respire fumul greu. Lacrimile începură să-i curgă pe față. Nu vedea aproape nimic. Căldura nu o simțea prea tare. Platoșa moștenită de la tatăl său, Armand, se dovedea foarte utilă. Se împiedică de ceva. Pipăi cu trompa. Era Izabela, leșinată. Își încolăci trompa în jurul ei și o trase încet spre ieșire.

Când ajunse în curte toate animalele aplaudară.

Girafa se aplecă repede să dea primul ajutor. Suflă asupra Izabelei care încet-încet își reveni în simțiri.

-Ce? Ce s-a întâmplat? Unde sunt?

-Ești salvată. Era să mori în incendiu.

Pompi te-a salvat. Și girafa o ajută să se ridice.

-Cum? Pompei m-a salvat? Dar de ce?

-Pentru că este bun și curajos. Pentru că învață foarte bine și pentru că știe lecția despre Marele incendiu al savanei, pentru că nu-ți poartă pică și vrea să fiți prieteni, pentru că vrea să facă fapte bune, mai spuse Matu Salem.

Izabela își lăsă ochii în jos, rușinată. Îi ridică apoi și erau plini de lacrimi.

-Îmi cer iertare, Pompei. N-am să mai fiu răutăcioasă cu tine.

Și marmota se aruncă spre Pompei și îl pupă pe trompă. Întreaga adunare începu să tropăie, să ciripească și să scoată strigăte de bucurie

-Ura! Ura! Trăiască Pompei!

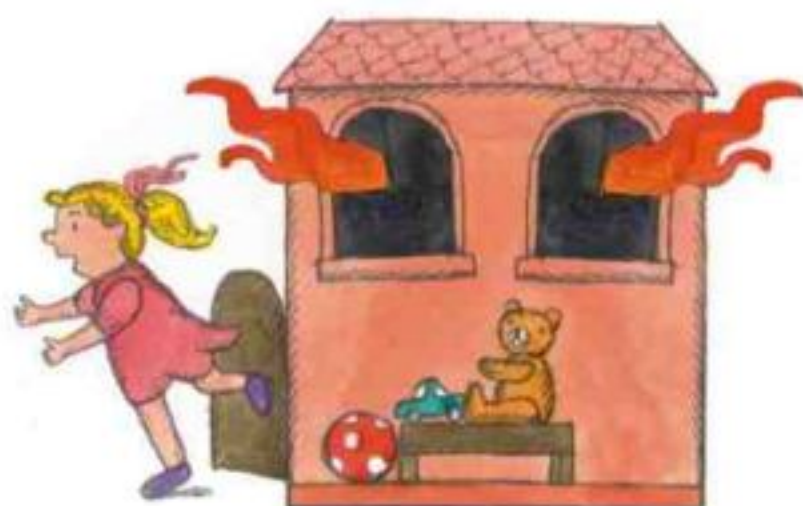
-Vezi, acum ești la fel de celebru ca și mine, zise Matu Salem. Pompei, sunt foarte mândru de tine.

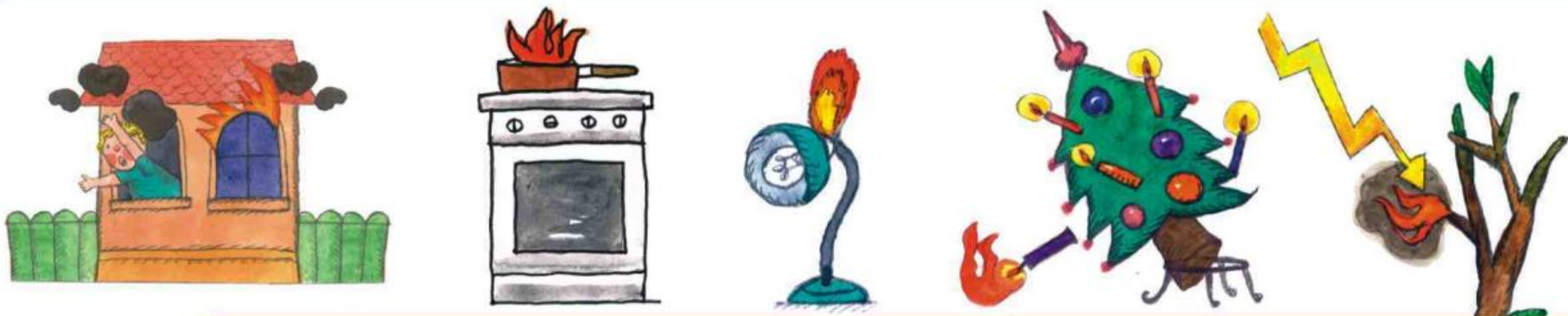
Pompi se făcu și mai mov decât era de obicei. Era bucuros cum nu mai fusese niciodată. Făcuse o faptă bună și acum toți îl iubeau. Și cine știe, poate că mâine va ieși la un suc de frunze cu Izabela sau îl va invita la ea acasă și va renunța la muscofon și mâine, da, mâine... ei bine, mâine va fi o nouă zi în savană.

Teme de discuție

1. Din ce cauză ia foc școala? Știți și alte cauze ale izbucnirii unui incendiu? Spune-ți-le.
2. Toți școlarii din savană se comportă cum trebuie în timpul incendiului? Cine reacționează greșit și ce pățește?
3. Ce se întâmplă cu marmota? Ce a făcut ea greșit? Ce era să pățească?
4. Cum reușește Pompei să ajungă la ea și să o salveze?
5. De ce credeți că Pompei a știut cum să reacționeze în timpul unui incendiu? De unde a știut el?
9. Știți și alte povești cu incendii? Povestiți-le. Cum s-au terminat? Cu bine sau cu rău? De ce?

O campanie a
Ministerului Administrației și Internelor
prin
Inspectoratul General pentru Situații de Urgență

